

отъ Азия, разграбилъ цѣла България, превзелъ следъ очаяна съпротива сръбския Нишъ и принудилъ Лазаръ всѣка година да му плаща данѣкъ 1000 фунта сребро и да му дава по 1000 конника спомагателна войска⁹. И при все това Лазаръ и Твърдко още на следната година събрали 30,000-на войска и потеглили противъ турцитѣ. Мурадъ, който билъ заетъ сега въ Азия, успѣлъ да имъ противопостави едва 20,000 души. При Плочникъ на р. Топлица съединенитѣ босненски и сръбски войски нанесли на османитѣ такова силно поражение, че едва една пета отъ турската войска избѣгнала смъртта или пленъ (1387). Това било първата, но и последната, победа на южнославянската конфедерация надъ азиатскитѣ пришелци¹⁰.

Радостъ обзела цѣлия полуостровъ: непреодолимиятъ „победителъ въ свещената борба“ (гази) билъ поразенъ. И Шишманъ тогава побързалъ открито да се съюзи съ сръбитѣ и отказалъ на Мурада да му дава военна помощъ. Сжщото сторилъ и Иванко, синътъ на Добротича, който сжщо тъй не много преди това е трѣбвало да се присъедини къмъ турцитѣ¹¹. Султанътъ, горейки отъ гнѣвъ, въ продължение на цѣла година усилено се готвѣлъ и въ Азия, и въ Европа за походъ съ цель да си отмжсти. Венециянцитѣ, страхувайки се за Пелопонезъ, се постарали да съставятъ лига съ всички гръцки и франкски владѣтели въ Елада¹². А славянитѣ знаели много добре какво имъ готви Мурадъ съ приготовленията си.

Въ 1388 г. предниятъ отрядъ на турската войска, около 30,000 души, подъ предводителството на великия везиръ Али-паша, синъ на Хайредина, излѣзалъ отъ Одринъ и потеглилъ на северъ. Шишманъ, най-слабиятъ съюзникъ, е трѣбвало пръвъ да падне. За жалость, освенъ едностранчивитѣ и късни турски хроники, нѣмаме никакви други по-подробни известия за хода на тази борба. Али преминалъ Балкана при Айтось, заповѣдалъ на Якши-бегъ внезапно нощемъ да нападне Провадия, а самъ завладѣлъ Шуменъ и всички околни твърдини; отъ друга страна опитътъ на Иванко да превземе Варна пропадналъ напълно. Търново следъ кжса съпротива капитулирало. Шишманъ, като се затворилъ въ добре снабдени съ припаси Никополъ, принудилъ Али да повика на помощъ самия Мурадъ, тъй като немислимо било да се превземе градътъ съ гладъ. Мурадъ пристигналъ отъ Одринъ съ войска, която като наводнение залѣла всички околности, тъй че Шишманъ билъ принуденъ да сключи миръ, на какъвто се съгласили при условие, че ще заплати следуемия се за нѣколко години данѣкъ и ще предаде крепостта Дръстъръ. Обаче щомъ султанътъ се отдалечилъ, Шишманъ се решилъ на отчаяна съпротива и отказалъ да предаде Дръстъръ. Но великиятъ везиръ, владѣйки Шуменъ и всички проходи, превзелъ съ пристѣпъ не само Дръстъръ, но и всички градове и крепости по течението на Дунава и за втори пжтъ обсадилъ царя въ Никополъ. Нещастниятъ Шишманъ, както предаватъ, на колѣне заедно съ жена си и децата си молилъ Али да се застъпи за него предъ султана. Него, заедно съ семейството му, изпратили въ Мурадовия лагеръ при Таусли (не се знае, где се намира), и тамъ той билъ не само помилванъ, но и оставенъ на престола (1388). България отново била унижена и разграбена, но не още напълно поробена¹³.

Следъ този походъ, а може би и по-рано, царъ Срацимиръ се принудилъ сжщо тъй да се пакори на турската власть. Държавата му по онова време и безъ това била арена на нерадостни борби. Цариградскитѣ патриархъ настоявъ въ 1381 г. да бжде видинскитѣ митрополитъ смѣненъ, вѣроятно, защото билъ посветенъ въ този санъ въ Търново, а на негово мѣсто по предложение на царъ Срацимира билъ назначенъ иеромонахътъ Касианъ. Този почтенъ църковенъ пастиръ билъ обвиненъ въ убийство и трѣб-